

אכזבה בספורט

מבט אישי על אכזבות בספורט כחוויה משמעותית בתפיסת העולם של הכותב.

לראות את תוצאות משחקי הכדורסל בליגת ה-אן-בי-איי האמריקאית. אני טורח לראות גם מי הקולעים ותמיד מכבה את המחשב בתחושה מעורבת. חלק מהקבוצות האהודות עליי – דאלאס וסן אנטוניו ניצחו ואילו אהובתי המתסכלת – ניו יורק ניקס, הפסידה שוב.

בחיי הבוגרים ראיתי אנשים ששינו תפיסה. מאוהדי מפלגת העבודה הפכו לאוהדי ליברמן ומחברי התחיה הפכו לתומכי מר"צ (בדרך כלל לאחר שירות בשטחים). אנשים ונשים גם התחתנו והתגרשו ושינו מסלול חייהם, אבל ככל שאני מתבונן סביבי טרם ראיתי אדם ששינה את זהותו הספורטיבית. יכול איש מפלגת העבודה לעבור לליכוד, הוא יזנח את "אמונותיו הישנות" ויפעל לפי הגיגיו ומחשבתו, אבל אם היה אוהד הפועל תל אביב, הוא לא יעבור לאהוד את מכבי תל אביב.

מייק לוין הוא אחד ממיוחדעיי, שאביו היה חבר כנסת מטעם תנועת החירות. כמובן, שהבית הרוויזיוניסטי והערכים שייחדו את המחנה, הביאו אותו לאהוד את בית"ר ירושלים, שהייתה מסמליה הבולטים של תנועת החירות. בינתיים, מייק ידידי עבר לירושלים, הפך לשמאלני בהשקפותיו המדיניות והחברתיות, הוא חתם לא פעם על עצומות כנגד ההתנחלויות והשירות בשטחים, הליכוד מבחינתו הוא תנועה לאומנית קיצונית, אבל את בית"ר ירושלים לא זנח. הוא מדייר רגליו מהמגרשים בשל גזענות אוהדיה, אבל ממשיך להתמוגג מכל ניצחון של הקבוצה ולהתעצב כשהיא מנוצחת.

מי שלא מצוי בתחום יתקשה להבין, אבל אהדה לקבוצת ספורט היא כמעט תמיד אהדה נצחית. נצחית יותר מחיי נישואין, אהבה או השתייכות פוליטית.

אהדה לקבוצת ספורט נובעת מרגש עמוק, מאהבה שלא תלויה בדבר, מאכזבות אין קץ, מתקוות שמושמות לאל ומהישגים שלעולם יהיו חרוטים על לוח לבו של האוהד הנאמן.

בשנים 1970-1972 שהיתי בניו יורק בשליחות המדינה. עוד בארץ הייתי אוהד של הליגה המקצוענית בכדורסל ה-אן-בי-איי

אין יצור אנוש שלא חווה אכזבה. כל אכזבה נובעת מציפיות שהולכות ו"קורמות עור וגידים" ולאחר מכן, לנוכח העובדות והתנפצות התקוות, נחשף האדם למפח נפש של ממש. זה התחיל כמובן עם יעל בכיתה ד'. הייתי בטוח שמכל הבנים תבחר בי. אבל כאשר הזמנתי אותה למסיבת יום הולדת וציפיתי וייחלתי לבואה, היא שיחקה עם אריק והלכה אתו. אימא לא הבינה מדוע אחרי כל המתנות והברכות אני נראה נוגה ואבא אפילו הפליא במשליו "אתה נראה כמו רב חובל שרואה כי ספינתו נטרפת ביים". הוא לא ידע עד כמה צדק.

כשפניתי לפוליטיקה, עברתי מבחנים רבים של בחירה, רגעים של מפח נפש ורגעים של התרוממות רוח שימשו בערבוביה. בסוף 1984 התמודדתי על תפקיד מזכ"ל מפלגת העבודה כשמולי מועמד שנתמך על ידי ראש הממשלה זמרית צמרת המפלגה. חששתי ממפח נפש ומטיפוח ציפיות וזשכנעתי עצמי שכל תנאי ההתמודדות אינם לטובתי. ידעתי שעלי להילחם, אבל כפי שנלחמתי למען בחירתי, כך נלחמתי בים הציפיות של תומכיי. הבחירות היו צמודות ביותר וזכיתי בהפרש בן שישה (!) קולות בלבד. האכזבה הפוטנציאלית פינתה מקומה להתרוממות רוח ומכאן הסקתי שאילו ארבעה חברי מרכז המפלגה היו מעתיקים את תמיכתם ממני ליריבי, הוא זה שהיה נבחר. ארבעה קולות בלבד הפרידו בין "מפח נפש" ל"התרוממות רוח".

גם בשדה האהבה היו ציפיות והיו הצלחות והיה שובל של אכזבות. אלה אופיינו תמיד בתחושה פיזית של יובש בגרון, של כאבים בשרירי הידיים, של תיאבון מוגבל ושל רצון מופרז לישון ולנוח. כל האכזבות ועמן ההצלחות יוצרות (לכאורה) שריון של ממש. כל אכזבה מחסנת מהבאה אחריה וכל הישג מעמיד את ההישג הבא בפרופורציה ראויה.

אם אנסה לכמת את אכזבותיי, מבלי לתת לאחת משקל יתר על רעותה, אומר ש-90% מהאכזבות שידעתי בחיי היו בשדה הספורט, בעיקר בענפי הכדור – כדורגל וכדורסל.

מי שאינו אוהד ספורט מושבע כמוני, יתמה לנוכח הרגליי הקבועים. בהשכמת הבוקר אני שם פעמיים למחשב על מנת

הכתב הישראלי מנחם לס נתן לרבים בישראל את ה"אספרי" המיוחד של הכדורסל המקצועני האמריקאי. כך היה, שעם הגיעו לניו יורק כבר היו שגורים בפי שמותיהם של הכוכבים הגדולים של אז – אוסקר רוברטסון, ג'רי ווסט, וויל צ'מברלין, ואלג'ין

ארסנל

ביילור. ניו יורק ניקס הייתה אז קבוצה מצוינת שזכתה פעמיים באליפות הליגה היוקרתית בשנים 1970 ו-1973.

הערצתי את כוכביה הגדולים – וולט פרייזר, וויליס ריד. הייתי מני על הכבלים לבל אפסיד משחק ממשחקיה, ובדרך כלל היא שימחה את אוהדיה והביאה הישגים מרובים ורמת משחק שעלתה על הציפיות. מאז שזכתה באליפות ב-1973 עברו שלושים וחמש שנה. שלושים וחמש שנה ללא אליפות! שלושים וחמש שנה של תסכול אוהדיה המרובים ולבד משנתיים 1993-1994, לא עמדה אפילו על סף זכייה באליפות. מדי שנה חוזר הריטואל; מאמנה התורני של הקבוצה מכריז על בניית קבוצה מעולה ושוב מתחילה העונה, ושוב באים הכישלונות ושוב עולה האכזבה ומכאיבה עד כדי מיחושים שאין להם כל קשר לבריאות הפיזית.

חבר שלי, שאוהד את לוס אנג'לס לייקס, קבוצה שבשנים רבות הביאה נחת לאוהדיה, אמר לי "אתם אוהדי הניקס, קבוצת מזוכיסטים, הרי קבוצתכם מביאה לכם מרחק נפש פרמננטי". אבל כאשר שאלתי אותו אם קבוצתו האהובה מלוס אנג'לס תאבד את יכולתה ואת רבגוניותה ותנחיל לו אכזבות למכביר – האם יפסיק לתמוך בה? הוא משיב "לעולם לא". כמו הסממה של אוהדי ליברפול האנגלית "לעולם לא תצעדי לבד".

יוסי אבוקסיס-צילום ספי מגריון

בישראל אני אוהד את הפועל ירושלים בכדורסל וכדורסל.

עם קבוצת הכדורסל גדלתי יחדיו ואני זוכר את משחקיה מאז הייתי ילד שמחזיק בידו של אבא שעה שנכנסתי בשערי ימק"א – המונומנט ההיסטורי.

להיות אוהד הפועל ירושלים בשנות ה-50 משמעו היה להתנגד לכל מה שקשור ליריבתה העירונית, בית"ר ירושלים, לשמוח על הפסדיה ולהתאכזב מרה על ניצחונותיה. מאז עברו עשרות בשנים. הפועל ירושלים, שהייתה קבוצת פאר, נאבקה על עלייתה לליגת המשנה – הליגה הלאומית ואילו בית"ר ירושלים, בתמיכת ארקדי גייזמן, הפכה לקבוצה מובילה בכדורסל הישראלי.

היריבות האידיאולוגית בין הפועל לבית"ר זהה עם השנים. שחקנים עוברים מאגודה לאגודה מטעמים כספיים בלבד. שמעון גרשון, סמלה האדום של הפועל תל אביב, עבר לכבב בבית"ר ירושלים ויוסי אבוקסיס, כוכבה של בית"ר, חזר לפועל תל אביב.

אבל השנים שעברו, לא שינו ולו במעט את אהודתי ושנאותיי. כל ניצחון של בית"ר ירושלים מהווה עבורי אכזבה ואפילו עתה

כשהיא טובה מכל קבוצות הליגה, אני מייחל למעידתה ואני עדיין מסתכל על קבוצתי האהודה ומייחל לניצחונותיה ומתעצב נוכח כישלונותיה הרבים.

קבוצת הכדורסל של הפועל ירושלים הפכה לקבוצה השנייה בהישגיה במדינה אחרי מכבי תל אביב. לאהוד את הפועל ירושלים פירושו להתנגד למכבי תל אביב ולכל מה שהיא

